

Tjänster för småbarnspedagogik och utbildning i Karleby

Vision för servicenätverken på 2020-talet

Stadsstyrelsen 19.12.2016

INNEHÅLL

<u>SAMMANFATTNING</u>	3
1 Bakgrund	4
2 Behov och principer för en omvärdering av servicenäten för småbarnspedagogik, grundläggande utbildning och gymnasieutbildning i Karleby	4
3 Förbättring av servicenätet för gymnasieutbildningen i Karleby	5
4 Förbättring av servicenätet för den grundläggande utbildningen i Karleby	8
4.1 Lösningarna för den grundläggande utbildningen till stöd för en enhetlig grundläggande utbildning	9
4.2 Koncentrering och utveckling av skolnätverket för årskurserna 1-6 inom den grundläggande utbildningen	11
4.3 Bakgrundsfaktorer och specialfrågor som påverkar lösningarna	13
5 Fastigheten vid Vingesgatan som tillfällig lokal för den grundläggande utbildningen samt som lokalresurs för gymnasiet och småbarnspedagogiken	14
6 Utveckling av servicenätet för småbarnspedagogiken	15
7 Uppskattning av åtgärdernas ekonomiska effekter	22
7.1 Åtgärdernas effekter på personalutgifterna	23
7.2 Åtgärdernas effekter på utgifterna för fastighets-, transport-, måltids- och stöd-tjänster	25
7.2.1 Fastighetskostnader	25
7.2.2 Transportkostnader	27
7.2.3 Kostnader för rengörings- och måltidstjänster	27
7.4 Besparingar av grundrenoveringsutgifter för indragna skolor och enheter för småbarnspedagogik	29
7.5 Sammanlagd bedömning ur service- och ekonomiperspektiv	30
BILAGOR (Separata dokument)	31

SAMMANFATTNING: Tjänster för småbarnspedagogik och utbildning i Karleby. Vision för servicenätverken på 2020-talet. Rapport 19.12.2016. Stadsstyrelsen i Karleby.

Vid sammanställningen av budgeten för år 2017 beslutade tf. stadsdirektör Stina Mattila (6.10.2016 § 93) tillsätta en arbetsgrupp med uppdraget att ompröva det beslut som fattades av stadsfullmäktige (§ 86 21.12.2015) om servicenätet för den grundläggande utbildningen. Uppdraget omfattade servicenätverken för tjänsterna för utbildning och småbarnspedagogik som helhet (småbarnspedagogikens, grundskolans och gymnasiet enheter). Arbetsgruppen bestod av ledande tjänsteinnehavare i stadens centralförvaltning, ekonomiförvaltning, tjänsterna för utbildning och småbarnspedagogik samt lokalförsörjning. Som ordförande verkade tf. stadsdirektören.

År 2015 gjorde FCG en utredning om servicenätet för den grundläggande utbildningen i Karleby. Den har behandlats i nämnden för utbildning och fostran, stadsstyrelsen och fullmäktige under hösten 2015. Behörig instans i Karleby i frågor om skolnätverket är stadsfullmäktige.

Omprövningen av servicenätverken motiveras av stadens trängda ekonomiska läge, det växande servicebehovet inom utbildning och småbarnspedagogik samt social- och hälsovårdsreformen. Mer än hälften av stadens service övergår först till samkommunen Soite inom landskapet och därefter till landskapsförvaltningen år 2019, om reformen av soite-lagstiftningen genomförs. Därmed reduceras även stadens skatteunderlag och statsandelarna ändras.

Trots de senaste årens stora investeringar i nya skol- och dagvårdsbyggnader har saneringsskulden fortsatt att öka och många skolenheter väntar på en grundrenovering. Då staden växer, ökar antalet elever och barn, varför det i synnerhet i det s.k. gamla Karlebyområdet behövs fler lokaler för allt större åldersklasser särskilt inom den finskspråkiga grundutbildningen. Å andra sidan sjunker elevantalet i en del små byskolor under de närmaste åren.

Grunden till omprövningen av de ovan nämnda servicenätverken är: (1) Servicebehovets utveckling till följd av stadens tillväxt, (2) Den pedagogiska utvecklingen i enlighet med de nya planerna för småbarnspedagogiken och läroplanerna, (3) Avsikten att förstärka fortsatt pedagogisk tillväxt och inläring i de lärmiljöer som skapas, (4) Sammanslagning av enheter samt allaktivitetshuset som leder till förbättrad service och (5) Förbättrad ekonomisk effektivitet samt nedskärning av kostnader för personal, fastigheter och stödtjänster på lång sikt.

I rapporten föreslås följande strukturella lösningar:

- Karleby finska gymnasium koncentreras från och med 1.8.2018 från de nuvarande två till ett enda verksamhetsställe i skolbyggnaden vid Torggatan 41, där KYL:s gymnasium för närvarande verkar. Till följd härav placeras eleverna i Länsipuiston koulu (klasserna 7- 9) i andra skolor i stadens centrum så att man på lång sikt kan skapa skolor med klasserna 1-9 för en enhetlig grundläggande utbildning.
- I skolor med årskurserna 1- 6 höjs minimiantalet elever i en skolenhet som ska upprätthållas från 32 till 48 elever, vilket i praktiken betyder indragning etappvis av 2-lärarskolor från och med 1.8.2017.
- Då Chydenius nya skola blivit klar 2019 kommer Rödsö och Vittsar skolor att sammanslås med den.
- Kyrkbackens skola sammanslås med Villa skola 2019 efter att tillbyggnaden färdigställts.
- För Halkokari, Hakalahti och Jokilaakso skolor sammanställs en förutredning 2018. Syftet är att av Jokilaakso och Hakalahti skolor bilda en enhetlig grundskola (förskoleundervisning jämte årskurserna 1-9) och av Halkokari skola likaså en enhetlig grundskola (förskoleundervisning jämte årskurserna 1-9) i början av 2020-talet.
- Arbetsgruppen lämnade avgörandet om Ykspihlajan koulu öppet, då enighet inte kunde nås i frågan. Ykspihlajan koulu arbetar tills vidare i tillfälliga lokaler i fastigheten vid Vingegatan
- Småbarnspedagogiken har som mål att av de små enheterna bilda större i centrum av staden.

Rapporten omfattar flera bilagor som visar utvecklingen av antalet elever och barn, kostnadskalkyler för servicens personal, fastigheter och stödtjänster. Rapporten innehåller sammandrag av beräkningarna.

1 Bakgrund

Vid sammanställningen av budgeten för år 2017 beslutade tf. stadsdirektör Stina Mattila (6.10.2016 § 93) tillsätta en arbetsgrupp med uppdraget att ompröva det beslut som fattades av stadsfullmäktige (§ 86 21.12.2015) om servicenätverket för den grundläggande utbildningen.

Till medlemmar i arbetsgruppen för utveckling av servicenätverket utsåg stadsdirektören Timo Mämmi, Peter Johnson, Kim Salo, P-O Nyström, Kai Kytölaakso, Jari Saarinen, Olli Karikko och Outi Teerikangas-Lerssi. Som ordförande verkade stadsdirektören.

Uppdraget omfattade servicenätverken för utbildningstjänster och småbarnspedagogik, dvs. familjedaghem, daghem, grundskolor och gymnasier.

FCG har tidigare, år 2015, gjort en utredning om servicenätverket för den grundläggande utbildningen i Karleby. Den har behandlats i nämnden för utbildning och fostran, stadsstyrelsen och fullmäktige under hösten 2015. Behörig instans i Karleby i frågor om skolnätverken är stadsfullmäktige. Fullmäktiges beslut togs vid ett extraordinarie sammanträde 21.12.2015.

<http://kokkola.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20154767-4>

Servicenätverket för gymnasieutbildningen i Karleby har behandlats vid tre tillfällen efter kommunsammanslagningen år 2009. Förslaget till ombildning av gymnasiets servicestruktur (30.8.2013) behandlades i stadsfullmäktige 3.2.2014 (§4). Stadsfullmäktige beslutade att Lucina Hagmans gymnasium indras och att ett finskspråkigt gymnasium inrättas från och med 1.8.2016. Gymnasiet har två verksamhetsställen, Länsipuisto och Kiviniitty. Karleby finska gymnasium har i enlighet med beslutet inlett sin verksamhet 1.8.2016.

I fråga om småbarnpedagogiska tjänster behöver beslut om servicenätverk inte hänskjutas till stadsfullmäktige för behandling, utan besluten kan fattas på nämndnivå.

2 Behov och principer för en omvärdering av servicenäten för småbarnspedagogik, grundläggande utbildning och gymnasieutbildning i Karleby

I och med den nationella social- och hälsovårdsreformen övergår mer än hälften av stadens service och ekonomi först till samkommunen Soite inom landskapet och därefter till en organisatör på landskapsnivå år 2019, om reformen av soite-lagstiftningen genomförs.

Därefter blir bildningsväsendet stadens största sektor och det är av avgörande betydelse för hållbarheten i stadens ekonomi att den nya stadsorganisationens verksamhet baserar sig på en hållbar ekonomi. För att säkerställa tjänsternas kvalitet är det motiverat att granska småbarnspedagogikens och utbild-

ningstjänsternas servicestruktur med större, livskraftiga och utvecklingsbara enheter.

Ett behov av omvärdering av servicenätverken uppkommer även ur det ekonomiska perspektivet. Trots de senaste årens djärva investeringar i nya skol- och dagvårdsbyggnader har saneringsskulden fortsatt att öka och många skolenheter väntar på en grundrenovering. Då staden växer, ökar antalet elever och barn, varför det i synnerhet i det s.k. gamla Karlebyområdet behövs fler lokaler för allt större åldersklasser. Samtidigt ökar stadens skuldsaldo. I samband med beslutet om ramarna för år 2017 godkände stadsfullmäktige en princip enligt vilken projekten ska undergå en noggrann prövning och finansieringen av dem skötas med andra metoder än att öka stadens skuldsättning.

Stadens finansieringssituation kan ytterligare försvåras, när landskapsreformen inleds 2019 och en stor del av de nuvarande kommunalskatteintäkterna går till att upprätthålla tjänsterna på landskapsnivå.

Principer för en omvärdering av servicenätverken:

- 1 Hur servicebehovet utvecklas i och med att staden växer och stadsstrukturen förändras
- 2 Hur behovet av tjänster för utbildning och fostran utvecklas i riktning mot målen för de nya planerna för småbarnspedagogiken och läroplanerna
- 3 Att förstärka fortsatt pedagogisk tillväxt och inläring i de lärmiljöer som skapas
- 4 Sammanslagning av enheter samt allaktivitetshusmodeller för bättre utformning av tjänster
- 5 Förbättrad ekonomisk effektivitet samt nedskärning av kostnader för personal, fastigheter och stödtjänster.

Utifrån ovan nämnda principer granskas servicenätverken från och med gymnasieutbildningen för att sedan övergå till den grundläggande utbildningen och småbarnspedagogiken.

3 Förbättring av servicenätet för gymnasieutbildningen i Karleby

Stadsfullmäktiges beslut (3.2.2014 §4) följde inte förslaget i utvecklingsrapporten om den finskspråkiga gymnasieutbildningen. I rapporten föreslogs det att den finskspråkiga gymnasieutbildningen ska koncentreras till Länsipuiston kolu och KYL:s lokaler vid Torggatan. Fördelen med två verksamhetsställen var att detta inte skulle föranleda ändringar i undervisningen av högstadielklasserna inom den grundläggande utbildningen i stadskärnan.

I praktiken har modellen med två verksamhetsställen föranlett problem i elevupptagningen, då önskemålen hos dem som söker till gymnasiet inte motsva-

ras av en kapacitet som är tillgänglig hos enheterna. Detta problem skulle bortfalla, om verksamheten koncentrerades till samma skolbyggnad. Dessutom skulle det vara lättare att bilda jämnstora undervisningsgrupper i en fysiskt gemensam byggnad, valfriheten skulle lättare förverkligas liksom även samhörigheten såväl bland eleverna som bland personalen.

Att för den grundläggande utbildningen utveckla servicestrukturen inom stadskärnan är ett åtagande som är beroende av hur gymnasiets lokalfråga löses. Om gymnasieverksamheten koncentreras, kommer det att finnas fler möjligheter att utforma strukturerna för den grundläggande utbildningen.

Sammanlagning av den finskspråkiga gymnasieutbildningen			
Utvecklingsåtgärd	Effekter	Mål	Tidsplan
Karleby finska gymnasium koncentreras till ett verksamhetsställe	Öppnar möjligheter för ombyggnad av servicenätet för den grundläggande utbildningen samt för en mångsidig utveckling av gymnasiet	Elevupptagning Attraktion Kursutbud Samhörighet Ekonomisk lösning	Beredningen av beslutet om skolenätverket inleds 12/2016 Sammanlagning 1.8.2018 i Länsipulistos/KYL:s lokaler.

Sammanlagningen av den finskspråkiga gymnasieutbildningen kräver omställningar såväl i gymnasiets verksamhet som i klasserna 7- 9 i den grundläggande utbildningen. Som tidpunkt för omställningen är 1.8.2018 realistisk, eftersom gymnasiets strukturomvandling medför omfattande konsekvenser för verksamheten i klasserna 7- 9 inom den grundläggande utbildningen i stadens centrum och även kräver förnyelse av lärmiljöerna som förläggs till början av år 2017 och kommer att genomföras under ferierna 2017-2018. Kostnaderna kommer att preciseras medan planeringen framskrider. I ett längre tidsperspektiv måste man beakta att elevantalet i gymnasiet sannolikt ökar i och med att den åldersklass som fullföljer grundutbildningen blir större på 2020-talet.

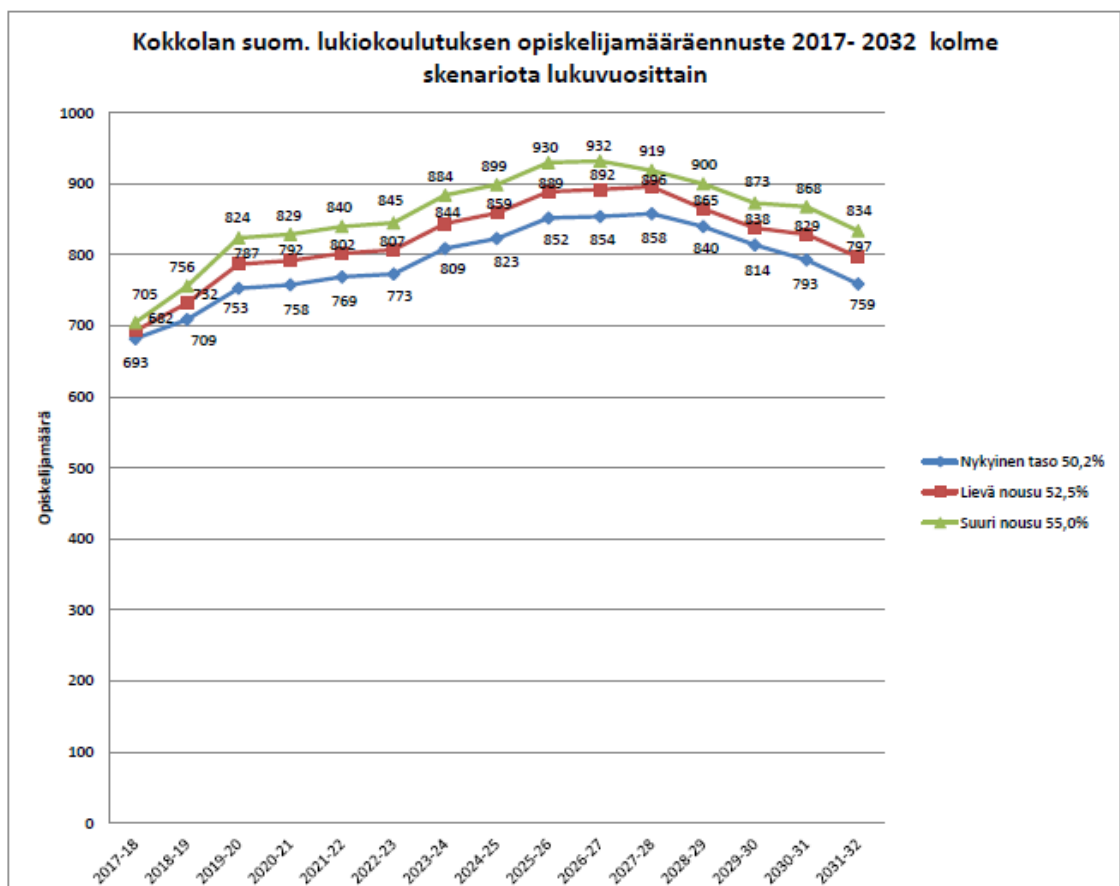
Vid den tidpunkt då grundutbildningen inte längre behöver tillfälliga lokaler i fastigheten vid Vingsgatan, får det finska gymnasiet i början av 2020-talet extra lokaler i fastigheten till sitt förfogande.

Beträffande det svenskspråkiga gymnasiet i Karleby kan man konstatera att dess verksamhet är fast anknuten till den svenskspråkiga Donnerska skolan (klasserna 7- 9). I ett skede planerades även en sammanslagning av de finsk- och svenskspråkiga gymnasiernas verksamhet, men hindret för planerna var och är alltså att staden saknar en tillräckligt stor skolfastighet. Å andra sidan

kan det vara förnuftigare att bygga ut ett nätverkssamarbete med andra svenskspråkiga gymnasier i regionen, något som man har mångårig erfarenhet av och som har gett goda resultat.

Även utifrån en tidigare beredning är det motiverat att det finska gymnasiet placeras i fastigheten Torggatan 41, eftersom skolan under kommande år kan använda extra lokaler i fastigheten vid Vingsgatan.

Figur 1 visar en elevprognos för det finskspråkiga gymnasiet i belysningen av tre olika scenarier. Det första scenariot är att 50,2 procent kvalificerar sig för gymnasiet, dvs. enligt nuvarande nivå. Det andra scenariot är att gymnasiet skulle locka till sig något fler eller 52,5 procent och det tredje att gymnasiebefolkningen skulle öka rejält, upp till 55 procent av årsklassen. Kalkylen utgår från nuläget (2016), dvs. åldersklasserna i Karleby i grundskolan samt åldersklasserna under skolåldern. I kalkylen har man inte beaktat en potentiell ökning av antalet invånare i staden, ett tilltagande antal elever av utländsk härkomst eller av ämnesstuderande. Antalet elever i årskurs 4 har standardiserats till 20 trots att elevantalet är något högre. Alla dessa faktorer bidrar till att höja antalet elever som likväl är svårt att uppskatta.

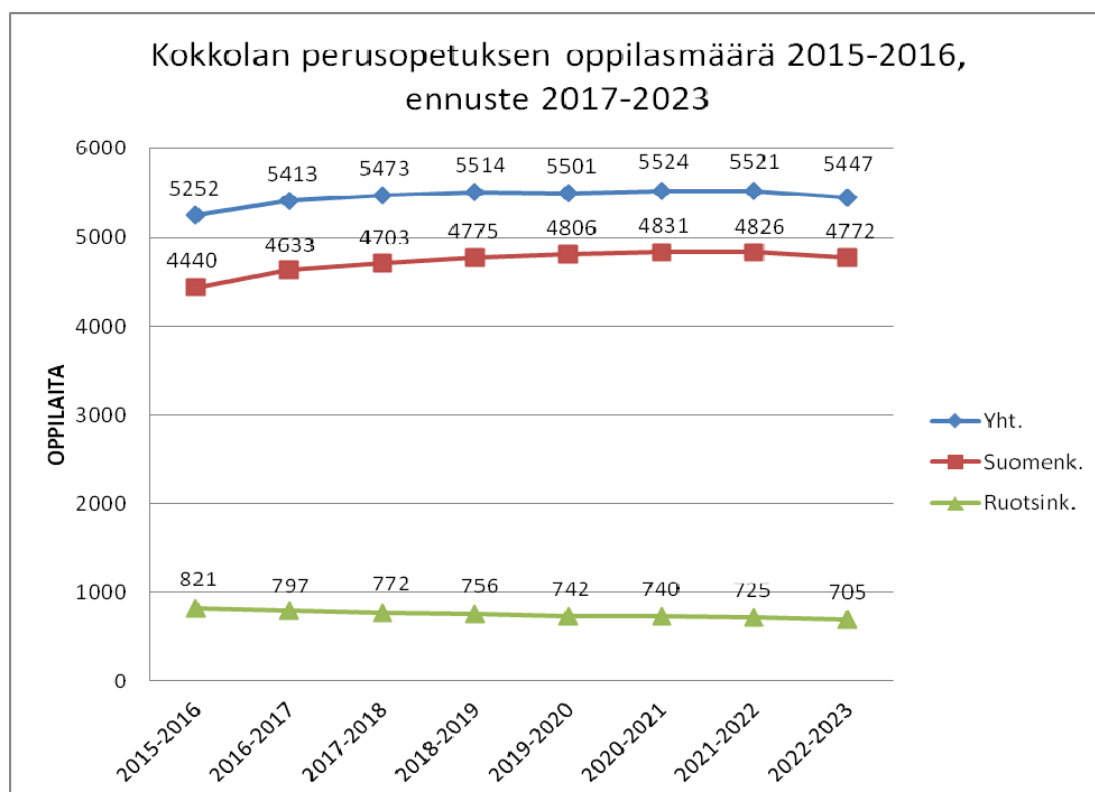
Figur 1. Prognos för antalet elever inom den finskspråkiga gymnasieutbildningen 2017-2032 i ljuset av tre scenarier (nuvarande nivå 50,2%, svag ökning 52,5%, stark ökning 55,0%)

Utvecklingen i nuläget antyder att antalet gymnasieelever senast om fem år kommer att överstiga en gräns på 800 studerande. Då blir skolbyggnaden vid Torggatan 41 trång även med beaktande av att genomsnittsgränsen redan har höjts.

4 Förbättring av servicenätet för den grundläggande utbildningen i Karleby

Figur 2 visar en prognos av trenden i fråga om det sammanlagda elevantalet inom den grundläggande utbildningen i Karleby åren 2017-2023. Prognosen anger riktningen för utvecklingen, men innehåller osäkerhetsfaktorer som hänför sig till språkgruppsindelningen i åldersklasserna under skolåldern. Prognosen blir mindre exakt på 2020-talet, men anger riktningen för utvecklingen. Antagligen kommer elevantalet mot slutet av granskningsperioden åren 2022 - 2023 på grund av flyttningsrörelsen att vara klart högre än den utveckling som visas i figuren. Detta har varit fallet med alla elevprognoser som gjorts på 2010-talet.

I prognosen har inte den förutsedda befolkningstillväxten i Karleby stad inkluderats liksom inte heller vare sig följden av småhusbyggnationen som reglerar antalet barnfamiljer i staden eller utvecklingen av antalet elever i de olika områdena. Antalen baserar sig enbart på nuvarande elevmängder och antal statistikförda barn, födda innan utgången av år 2015.

Figur 2. Antal elever inom den grundläggande utbildningen i Karleby, prognos för åren 2016-2023

Som grund för utvecklingen av antalet elever har statistik använts om elevantal (20.9.2016) och data från befolkningsregistret (augusti 2016) om antal födda i åldersklasserna. Enligt denna statistik kommer elevantalet inom den grundläggande utbildningen att öka med ca 111 elever läsåret 2020-2021 jämfört med början av läsåret 2016-2017. Därefter ser tillväxten ut att övergå i en nedgång, men det förefaller troligt att tillväxten återkommer på 2020-talet till följd av flyttningsrörelsen.

Tillväxten gäller den finskspråkiga grundläggande utbildningens elevantal (+189 elever). Den svenskspråkiga grundläggande utbildningens elevantal minskar i någon mån (-57 elever). Visserligen påbörjar eleverna inte svenskspråkig grundläggande utbildning exakt utifrån de uppgifter i befolkningsregistret enligt vilka de antecknats som svenskspråkiga. I genomsnitt väljs svenskspråkig grundläggande utbildning årligen av 14 elever fler än man kan förvänta sig utifrån språkfördelningen. Den faktiska fördelningen klargörs först vid elevinskrivningen då beslutet måste fattas hos tvåspråkiga familjer. Den lagliga grunden för valet är att eleven ska behärska skolans undervisningsspråk tillräckligt väl.

Exaktare uppgifter om utvecklingen av elevantalet i staden även per område framgår av prognosen för elevantalet i den grundläggande utbildningen i Karleby 2016. (i **bilaga 1**)

Det faktiska elevantalet i den grundläggande utbildningen i Karleby stad under åren 2000-2016 visas i bilaga. (2)

4.1 Lösningarna för den grundläggande utbildningen till stöd för en enhetlig grundläggande utbildning

Den riksomfattande utvecklingen av den grundläggande utbildningen har gått i riktning mot inrättande av en enhetlig grundutbildning samt enhetsskolor. Möjligheten att skapa en funktionell lärostig under samma tak för hela tiden för den grundläggande utbildningen finns enbart i allaktivitetshuset i Isokylä som även har beredskap för undervisning i klasserna 7-9 (för närvarande specialundervisning i årskurserna 1-9 och i Torkinmäki daghem som ska bli färdig år 2017). I administrativt avseende verkar Lohtajan koulu och Lohtajan kirkonkylän koulu jämte Marttilan koulu och Lucina Hagmanin koulu inom den enhetliga grundläggande utbildningen bland annat i fråga om lokalanvändning och administration.

Till följd av koncentrationen av den finskspråkiga gymnasieverksamheten öppnar sig möjligheten att ta den grundläggande utbildningens nya strukturer i bruk. Detta förutsätter emellertid god planering med avseende på både pedagogisk planering och personalplanering.

Efter att Torkinmäki daghem och skola blivit klara friställs elevkapacitet i Hakalahden koulu för några år innan tillväxten i Halkokariområdet fyller den. På så sätt blir det möjligt att utjämna elevantalen så att Kiviniityn yläkoulu inte blir en skola med 670 elever.

Inom ett längre tidsperspektiv kunde man således planera elevströmmarna så att allt fler grundskoleenheter verkar som skolor för förskoleundervisningen och årskurserna 1- 9 inom den grundläggande utbildningen. Så här kunde man även komma tillrätta med det växande elevantalet inom stadskärnan i Karleby.

Elevantalet i områdena för den grundläggande utbildningen i Karleby ökar allra mest i området Itäreitti där antalet elever för närvarande (10.9.2016) uppgår till 1 311. De tre finskspråkiga skolorna i Itäreitti, Halkokari (åk 1- 6), Jokilaakso (åk 1-6) och Hakalahti (åk 7-9) borde renoveras på 2020-talet då de delvis eller helt och hållet når slutet på sin byggnadstekniska livscykel.

Utvecklingen av elevantalet i Itäreitti (+243 elever senast 2022) skapar även utvidgningsbehov för skolorna, även om färdigställandet av skolan och daghemmet i Torkinmäki i någon mån underlättar situationen. Som lösning för Itäreitti kan man skapa alternativ som innebär att skolornas verksamhet och lärmiljöer ombildas till enhetsskolor som omfattar såväl förskoleundervisningen som hela den grundläggande utbildningen samt att skolorna i Hakalahti och Jokilaakso sammanslås i och med nybyggnaden på 2020-talet. Enhetsskolorna medför möjligheter till pedagogisk utveckling och dessutom till ekonomisk effektivitet och produktivitet.

En förbättring av den finskspråkiga grundläggande utbildningen genom skapande av enhetsskolor			
Utvecklingsåtgärd	Effekter	Mål	Tidsplan
Efter koncentreringsringningen av det finska gymnasiet i Karleby dirigeras eleverna (åk 7- 9) i Länsipuiiston koulu till skolorna i Hakalahti och Kiviniitty. Vid behov även till Iso-kylän koulu och Torkinmäen koulu	Fas ett som leder till ombildning av elevupptagningsområdena (åk 1- 9) i Karleby stadsområde	Befästade av en enhetlig grundläggande utbildning En enhetlig lärostig Samhörighet Ekonomisk lösning	Beredningen av beslutet om skolnätverket inleds 12/2016 Fas 1 inleds 1.8.2018
Lokalbehoven för Hakalahden koulu och Jokilaakson koulu sammanslås och skollokaler i nybyggnaden reserveras för förskoleundervisningen och den grundläggande	Elevupptagningsområdena (åk 1- 9) i Itäreitti ombildas.	Befästade av en enhetlig grundläggande utbildning En enhetlig lärostig	Fas två inleds 2022 då nybyggnaden för Hakalahden koulu och Jokilaakson koulu blir klar

gande utbildningen (åk 1-9)		Samhörighet Ekonomisk lösning	
I samband med renoveringen av Halkokarin koulu inrättas skollokaler för förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen åk 1-9	Elevupptagningsområdena (åk 1- 9) i Itäreitti ombildas.	Den grundläggande utbildningens enhetlighet förstärks Enhetlig lärostig Samhörighet Ekonomisk lösning	Fas tre inleds 2024 då grundrenoveringen och utvidgningen av Halkokari skola blir klar

4.2 Koncentrering och utveckling av skolnätverket för årskurserna 1-6 inom den grundläggande utbildningen

På motsvarande sätt ska nya lösningar eftersträvas i verksamheten för skolor som omfattar årskurserna 1-6. Förverkligandet av projektet med Chydenius skola förutsätter likaså en koncentrering av skolnätverket. I det nuvarande ekonomiska läget är det inte motiverat att upprätthålla små skolenheter i stället för att placera eleverna i nya lärmiljöer av högre kvalitet. Ursprungligen föreslogs i förutredningen om Chydenius skola (2015) som lösningsalternativ att Chydenius skola efter att den har blivit en tvåseriers skola ska sammanslås med skolorna i Rödsö och Vittsar. En omfattande diskussion ledde till konstaterandet att detta alternativ är en bra lösning i ekonomiskt hänseende och med tanke på skolornas utveckling på längre sikt. Att upprätthålla dessa skolbyggnader som på lång sikt har ett behov av renovering är inte helhetsekonomiskt sett förnuftigt.

Förutredningen om Kyrkbackens skola har återupptagits år 2016 utifrån behandlingen av skolnätverket. Som en sammanfattning av arbetets fortsättning föreslår arbetsgruppen (2016) att verksamheten vid Kyrkbackens skola ska sammanslås med Villa skola genom en utbyggnad av den nuvarande byggnaden eller med en separat tillbyggnad. Nämnden för undervisning och fostran har godkänt denna lösning som en principlösning till grund för fortsatt beredning. (§ 107 27.10.2016)

Syftet med skolnätverksplanen (2015) var att upprätta en plan för koncentrering av grundskolenätverket. I det följande har en plan sammanställts utifrån alternativ 4: Förslag till åtgärder för en framställning om en totalekonomiskt optimal koncentrering av skolnätverket senast år 2020. Utgångspunkten är att minimiantalet elever i en skolenhet som ska upprätthållas höjs från 32 till 48. I

praktiken innebär detta att skolenheter med två undervisningsgrupper indras och sammanslås med närmaste grannskola.

Mer information om skolplaneringens bakgrund, åtgärder och effekter finns i redogörelsen för skolnätverket 2015 förutredningarna om Ykspihlaja, Chydenius, Kyrkbackens och Peltokorpi skolor.

Skolor med års-kurserna 1-6	Åtgärd
Chydenius	Nybyggnad blir klar år 2019
Kyrkbacken	Ingen renovering, verksamheten upphör och eleverna överförs till Villa skola där de utvidgade lokalerna tas i bruk år 2019.
Rödsö	Verksamheten upphör och eleverna överförs till Chydenius skola år 2019
Såka	Verksamheten fortsätter, skolan blir 3-lärarskola senast 2021
Villa	Blir 2-seriers skola då eleverna från Kyrkbacken flyttar till skolan 2019
Vittsar	Verksamheten upphör och eleverna överförs till Chydenius skola år 2019
Öja	Verksamheten indragningshotad, eleverna överförs senare till Chydenius skola. Ändringen kräver noggrann prövning av verksamheten och de ekonomiska effekterna. Ny bedömning 2019 då Chydenius skola blir klar och vid behov på nytt 2022.
Alaviirre	Verksamheten upphör 1.8.2017 på grund av prognoser om elevantal och sammanslås med Lohtajan kirkonkylän koulu.
Rahkonen	Verksamheten upphör 1.8.2017 och sammanslås med Veikko Vionojan koulu på grund av en gemensam prognos om elevantal
Ykspihlaja	Skolan arbetar i fastigheten vid Vingesgatan. Utrymmet i skolan uppskattas på nytt bland annat när utvecklingen har framskridit i området Kvikant-Björkhagen-Yxpila (planläggning).

	Om skollocalerna blir verklighet, är det ändamålsenligt att genomföra projektet tillsammans med dagvårdsprojektet (54 -60 platser) och då kommer man att frånga de nuvarande hyreslocalerna.
Peltokorpi	Till följd av det ökande elevantalet kommer den nuvarande hyresbaracken att ersättas med en större från och med 1.8.2017 och transport till gymnastiksalarna i grannskolorna för inomhusidrott att ordnas av skolan.

4.3 Bakgrundsfaktorer och specialfrågor som påverkar lösningarna

Alaviirteen koulun sammanslagning med Lohtajan kirkonkylän koulu skulle i början av den period som avses i elevprognosen på grund av elevgruppernas storlek inte medföra några som helst personalbesparingar. En effektivisering skulle äga rum under åren 2018-2019, då elevantalet i kyrkbyn växer samtidigt som elevantalet i Alaviirre minskar. Skolan skulle omfatta sex undervisningsgrupper och en förskolegrupp. Gruppstorlekarna skulle vara så gott som optimala.

Rahkosen koulun sammanslagning med Veikko Vionojan koulu baserar sig på en uppskattning av skolbyggnadens konditionsklass och lokalernas ändamålsenlighet. I Veikko Vionojan koulu har en renovering gjorts (806 bra2) och en utvidgning (740 htm2) år 2002. I Vionojan koulu har över huvudtaget inget behov av reparationer uppkommit. Konditionsklassen är god (drygt 90%) och lokalerna tidsenliga.

I Rahkosen koulu är konditionsklassen 57,51 % och det eftersatta underhållet var år 2015 sammanlagt 482 998 euro enligt FCG:s beräkning. Ett allmänt mål är att byggnadernas konditionsklass ska vara 75 %. Alltså understiger Rahkonens skolbyggnad detta värde och även klart och tydligt kvalitetsklassen i Veikko Vionojan koulu. Således innebär användningen av Veikko Vionojas skollokaler, att man inte i förlängningen, dvs. under de förestående årtiondena, behöver göra någon renovering. Vionojan koulu är dessutom en hinderfri skola och något större (1 546 htm2) än Rahkosen koulu (1 499 htm2).

En sammanslagning av skolorna förutsätter en sammanlagd ekonomisk bedömning, vilket betyder att stadens alla aktiviteter i princip måste uppskattas på nytt. I Rahkonens allaktivitetshus verkar förutom skolan en förskolenhet, ett bibliotek samt idrottstjänster (gymnastiksal).

För Öja skola kräver en ändring av servicestrukturen noggrann prövning av de funktionella och ekonomiska effekterna. Meningen är att läget ska bedömas på nytt år 2019 när Chydenius skola blir klar och därefter vid behov på nytt år 2022. Bakgrunden till detta handlar om framtiden för skolbyggnaden och byns centrum som är förknippad med den. Även om skolan med beaktande av elevantalet kunde dras in, måste man ta i betraktande att en betydande investering har gjorts i och med en renovering och utvidgning av skolfastighe-

ten på grund av en tidigare icke förverkligad elevantalsprognos. Investeringen uppgick till sammanlagt drygt 1,0 miljoner euro under åren 2003 - 2004. Skolan har ingen egen matsal eller gymnastiksal, utan dessa lokaler har hyrts i byns föreningshus som upprätthålls av byaföreningen. Föreningen kunde råka i en ohållbar ekonomisk situation, om skolan dras in. Karleby stad har ställt proprioborgen som säkerhet för Öja byförenings skulder.

För projektet **Ykspihlajan koulu** och daghem har fullmäktige fattat beslut om byggande vid sitt sammanträde 22.12.2015 / 86 §.

I enlighet med den åsikt arbetsgruppens majoritet företrädde lämnas avgörandena om projektet Ykspihlajan koulu och daghem öppna. Skolan fortsätter alltså sin verksamhet vid Vingesgatan och Ykspihlaja daghem fortsätter sin verksamhet i andelslagets hyreslokaler. När planerna för Björkhagens bostadsområdes utvidgning i Kvikantområdet blir aktuella, kommer man på nytt att ta ställning till byggprojektet Ykspihlajan koulu och daghem. Till dess verkar Ykspihlajan koulu i fastigheten vid Vingesgatan och elevantalets utveckling följs i området Björkhagen-Yxpila.

En sammanslagning av Ykspihlajan koulu med Koivuhaan koulu diskuterades, men frågan är förknippad med såväl funktionella som pedagogiska utmaningar och riskfaktorer. Ifall eleverna från Ykspihlajan koulu överförs till Koivuhaan koulu, måste Koivuhaan koulu utvidgas genom en tillbyggnad.

5 Fastigheten vid Vingesgatan som tillfällig lokal för den grundläggande utbildningen samt som lokalresurs för gymnasiet och småbarnspedagogiken

Fastigheten vid Vingesgatan har blivit ett allaktivitetshus med undervisningslokaler som lämpar sig som tillfälliga lokaler, lokaler för ungdomstjänster, lokaler för muséets administration samt lokaler för personalen inom utbildningstjänsternas elevvård.

Kyrkbackens skola har sedan våren 2014 verkat i Vinge och Ykspihlajan koulu från och med hösten 2014. Om Kyrkbackens skola permanent stannade kvar i fastigheten, skulle det fortsättningsvis för den grundläggande utbildningens behov eller som extra resurs för gymnasiet finnas kvar nästan 2 000 htm² vid Vingesgatan. I det fortsatta arbetet med förutredningen om Kyrkbackens skola 2016 blev den optimala lösningen att skolans lokalbehov sammanslås med Villa skola, vilket av nämnden för utbildning och fostran fastställdes som princip för denna fortsatta beredning.

För förskoleundervisningens behov skulle i fastigheten vid Vingesgatan E-delen lämpa sig bäst. Här verkar för närvarande Ykspihlajan koulu på tillfällig basis. I den delen av fastigheten skulle ca 80 dagvårdsplatser få rum, men det skulle förutsätta funktionella ändringar av lokalerna, bland annat för ingångarnas del våtingångar och torkrum i samband med entréutrymmena.

Att ett daghem med tre eller fyra grupper skulle vara verksamt i fastigheten vid Vingesgatan, skulle innebära 54 - 84 platser. I fastigheten skulle likväl finnas tillfälliga lokaler kvar som resurs för gymnasiet med plats för ca 180 elever.

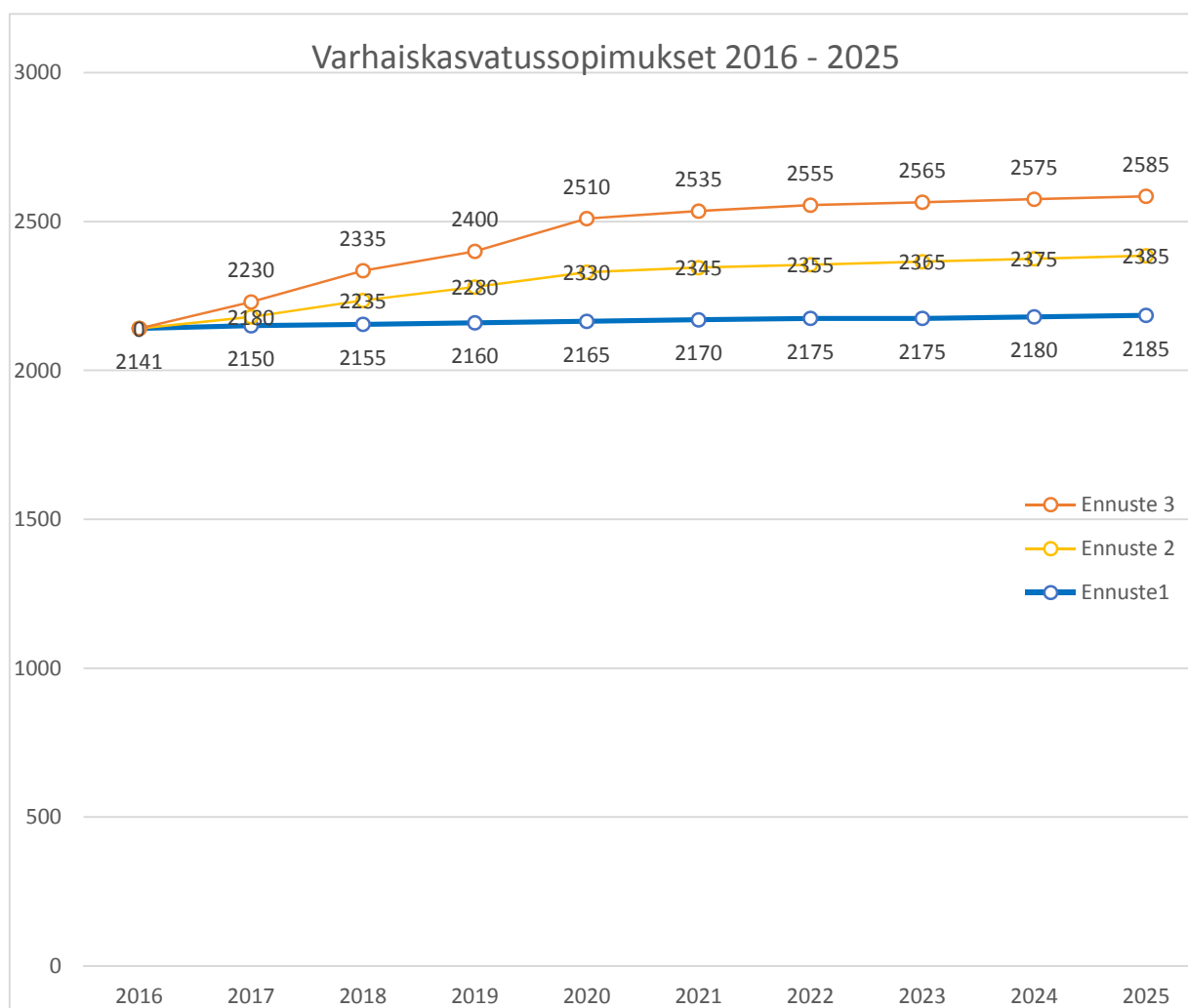
Visserligen kräver grundskolans högstadielklasser enligt ett ämnesrumssystem mer utrymme än klasserna 1- 6 med en undervisning baserad på ett klassläraresystem.

Då man förutser framtiden är det klart att lokalerna i fastigheten vid Vingesgatan även i fortsättningen behövs som tillfälliga lokaler för den grundläggande utbildningen. Vinges lokaler går lättare att ta i bruk och är av högre kvalitet samt mer ekonomiska än klassrum i baracker. En del av skolornas renoveringar eller utvidgningsprojekt måste emellertid genomföras så att skolornas gamla lokaler används medan byggarbetet pågår.

För närvarande ser det ut som om man, trots att lokalerna vid Vingesgatan behövs som tillfälliga lokaler, dessutom för den tid reparationer pågår för sanering av inomhusluften i Länsipuiston koulu, kan behöva dem för en del grupper från Länsipuisto under åren 2017 - 2018.

6 Utveckling av servicenätet för småbarnspedagogiken

Servicenätverken för småbarnspedagogik samt utvärdering och utveckling av dessa tjänster är synnerligen krävande. Småbarnspedagogikens tjänster är helt och hållet frivilliga för vårdnadshavarna och därför är det svårt att förutsäga användningen av dem. För närvarande används småbarnspedagogikens tjänster i lägre grad av yngre åldersgrupper i Karleby än av det nationella genomsnittet. Då barnet närmar sig förskoleåldern (4-5 år) blir deltagandet även i Karleby livligare, men stannar likväl under den genomsnittliga nationella nivån. Att delta i förskoleundervisningen (6-åringar) är enligt den nya lagstiftningen en skyldighet.

Figur 3. Prognos för antalet barn i småbarnspedagogik i Karleby 2017-2025

Figur 3 visar en potentiell ökning av antalet avtal om småbarnspedagogik. Prognos 1 har sammanställts utifrån en synnerligen måttlig ökning. Det nuvarande antalet ökar något eller förblir närapå oförändrat. Ett effektivare utnyttjande av det nuvarande antalet platser för småbarnspedagogik räcker till. Prognos 3 visar i statsbudgeten 2016 för barn över 4 år ett 95-procentigt deltagande i småbarnspedagogik senast år 2020. Prognos 2 är en genomsnittlig prognos enligt vilken ca 80 procent av fyra år fyllda barn deltar i småbarnspedagogiken. Prognoserna räknar inte med en eventuell ändring av stödet för vård i hemmet. Prognoserna 2 och 3 kräver fler lokaler för småbarnspedagogik och planering av nya enheter.

Tillgången till småbarnspedagogik begränsas med den nya lagen på så sätt att varje barn efter perioden med föräldraperning har rätt till småbarnspedagogik minst 20 timmar per vecka. Arbete eller studier berättigar till mer. Följderna av denna ändring går för närvarande inte att uppskatta, utan kommer att visa sig senare.

På nationell nivå har ändringar i stödet till vårdnadshavarna diskuterats. Effekten av lagändringen är svåröversäglig. I det fall att stödet för vård av barn i hemmet kommer att delas mellan vårdnadshavarna, kan barnen i allt lägre ålder komma att omfattas av småbarnspedagogikens tjänster.

Ändringar i servicenätverket för undervisningstjänster påverkar servicenätverket för småbarnspedagogiken. Därför är det viktigt att beakta helheterna.

Alla ändringar ska bedömas i sin helhet från gymnasieutbildningen ända till småbarnspedagogiken. I småbarnspedagogiken liksom i fråga om andra tjänster borde man bygga upp större helheter, eftersom små enheter är dyra att upprätthålla. Större enheter ger klara och tydliga synergifördelar i jämförelse med mindre enheter.

Eftersom småbarnspedagogiken är en närtjänst, granskas småbarnspedagogiken i detta dokument ur närtjänsternas perspektiv.

Lohtaja

I Lohtaja har småbarnspedagogiken tilldelats mer utrymme i anslutning till daghemmet från början av år 2016. Här har man kunnat tillgodose ett större behov samt indra ett tillfälligt familjedaghem. Förskoleundervisningen har redan tidigare överförs från daghemmet till skolan.

Förskoleundervisningen ska fortgå i skolan, även om skolan i Alaviirre kommer att sammanslås med Lohtajan kirkonkylän koulu. I fråga om skolans lokaler ska de krav beaktas som gäller förskoleundervisningen jämte dess lokaler. Ett klassrum som inte kan indelas för grupper är aldrig en bra lösning. Ett argument för att förskoleundervisningen ska fortgå i skolan är även att skolstarten blir smidig.

I Marinkainen kommer småbarnspedagogiken att ordnas hos två familjedaghem. Förskoleundervisningen ges i skolan. Om det blir lediga lokaler i skolan, bör man kontrollera huruvida det är möjligt att förlägga småbarnspedagogiken till skolans lokaler.

Kälviä

För Kälviäs del måste tjänsterna för småbarnspedagogik granskas i sin helhet. Om skolan i Peltokorpi får extra lokaler i form av baracker, placeras förskoleundervisningen i anslutning till klasserna 1-2, vilket ger daghemmet plats för ytterligare 14 barn. Denna åtgärd gör det möjligt att i Kälviä (kyrkbyn) avstå från ett familjedaghem (8 platser). Dessa riktlinjer godkändes av nämnden för utbildning och fostran vid behandlingen av förutredningen om Peltokorpi skola (§ 107 27.10.2016).

För år 2018 har ett investeringsanslag föreslagits i stadens budget för utvidgning av daghemmet Pajulintu. Denna åtgärd kunde möjliggöra ett avvecklande av två familjedaghem, dock med säkerhet ett (12 platser). Vårdnadshavarnas behov av tjänster för småbarnspedagogik avgör slutgiltigt frågan om indragningen av familjedaghemmen.

Förskoleundervisningen i kyrkbyn fortgår bredvid daghemmet Pajulintu. Här kan man bäst ta vara på synergifördelarna till exempel för personalen.

Ullava

Ullava har ett daghem med småbarnspedagogik (21 platser) i Veikko Vionojan koulu och ett familjedaghem (12 platser) i Rahkosen koulu. Förskoleundervisning ordnas i båda skolorna.

En eventuell sammanslagning av Rahkosen koulu med Veikko Vionojan koulu borde inte leda till några nya arrangemang för tjänster för småbarnspedagogik i Vionojan koulu. I fall av en eventuell sammanslagning gäller det att avgöra huruvida Rahkosen koulu överhuvudtaget ska tillhandahålla tjänster för småbarnspedagogik.

För Rahkonen återstår olika alternativ. I Rahkonen finns ett radhus i stadens ägo där lokaler för småbarnspedagogik kunde inrättas.

Om tilläggslokaler behövs för Veikko Vionojan koulu på grund av en sammanslagning, måste det noggrant prövas vem som ska tilldelas extra lokaler. Ur småbarnspedagogikens perspektiv har Vionojan koulu i sin nuvarande form synnerligen väl fungerande och lämpliga lokaler för småbarnspedagogik.

Kärncentrum och det södra om rådet

I stadens centrum har småbarnspedagogiken tilldelats nya lokaler. Ulkometsä daghem och Isokylä daghem (2015) har visat sig behövas och gjort det möjligt att lägga ner verksamheten i tillfälliga lokaler samt att svara på det allt större behovet av tjänster. Från och med hösten 2016 har man i Beckbruket övergett den gamla officersklubbens lokaler som tidigare fungerade som tillfälliga lokaler för småbarnspedagogiken.

Investeringarna i utbildningstjänsterna och planeringen av dem har även omfattat tjänstemännen inom småbarnspedagogiken. Det har varit viktigt, eftersom man på så sätt får en möjlighet att fatta totalekonomiska beslut.

Ykspihlaja daghem arbetar i detta nu i externa hyreslokaler. Förskoleundervisningen pågår tillsammans med skolan i Vinges lokaler. För småbarnspedagogikens del har planerna gjorts upp tillsammans med utbildningstjänsternas planer. I det fall att skolan byggs, kommer tjänsterna för småbarnspedagogiken att finnas med i denna nya fastighet. Om ingen ny byggnad uppförs, kvarstår alternativet att förlänga det nuvarande hyresavtalet eller att planera för småbarnspedagogiken i Vinge, där användbara lokaler för småbarnspedagogiken skulle planeras och byggas.

I Björkhagen får småbarnspedagogiken plats hos daghemmen vid Hjortgatan, Björkhagen och daghemmet Lumikonkolo. Lumikonkolo är ett litet daghem för en grupp. Lokalen kunde man frångå. Det skulle förutsätta att de barn som åt-

njuter förskoleundervisning i Koivuhaka daghem skulle flytta till samma lokaler där skolan arbetar. Så skulle en smidig skolstart underlättas. Lösningen skulle dessutom friställa lokaler från daghemmet för småbarnspedagogiken och daghemmet Lumikonkolo kunde stängas.

I Halkokari finns det ett daghem och förskoleundervisning. Förskoleundervisningen ordnas i externa hyreslokaler i fastigheten Merituuli. I samband med reparationerna och renoveringen av Halkokarin koulu bör lokaler även reserveras för förskoleundervisningen.

I samband med Jokilaakson koulu finns det förskoleundervisning. I lösningen för Jokilaakson koulu ska även lokaler för förskoleundervisningen beaktas.

På den svenskspråkiga sidan har representanter för tjänsterna för småbarnspedagogiken medverkat i förutredningen av Chydenius och Kyrkbackens projekt.

För Chydenius del ska förskoleundervisningen få plats i de nya lokalerna. Det betyder förskoleundervisning för både Chydenius och Vittsar, där barnen från Rödsö och Vittsar går. I Rödsö har ingen förskoleundervisning ordnats under de senaste åren. Vid planeringen av Chydenius skulle det vara bra att beakta ett eventuellt lokalbehov för småbarnspedagogik. Om det i samband med Chydenius skola i samma fastighet inrättades lokaler för 3-4 grupper i småbarnspedagogik, skulle man kunna frångå de små och opraktiska, pedagogiskt problematiska enheterna. Såvida småbarnspedagogiken inte får plats i projektet för Chydenius skola, bör lokaler i motsvarande mån reserveras i fastigheten vid Vingesgatan, så att de små enheternas verksamhet kan sammanslås och de små enheterna stängas.

I samband med sammanslagningen av Kyrkbackens skola med Villa skola måste man komma ihåg att reservera de lokaler som behövs för förskoleundervisningen.

En eventuell flyttning av Öja skola innebär även för småbarnspedagogikens del att en ny bedömning måste göras av Öjaområdet. I byagården bredvid Öja skola arbetar en grupp med småbarnspedagogik samt förskoleundervisning. Om skolan flyttar bort eller sammanslås med Chydenius skola, måste åtminstone förskoleundervisningen följa med. För övrig småbarnspedagogik blir det i så fall problematiskt, eftersom en liten enhet blir kvar i Öja, som det ekonomiskt sett inte är förnuftigt att upprätthålla. Man måste diskutera huruvida tjänsterna för småbarnspedagogik upphör i Öja, om skolan flyttar bort, eller om småbarnspedagogiken ska hållas kvar som närtjänst.

Det är väsentligt för småbarnspedagogikens del i vilken ordning besluten tas, exempelvis i fråga om lokalerna i fastigheten vid Vingesgatan. Förutsatt att det blir småbarnspedagogik i Vinge kan eventuellt till och med fler mindre enheter dras in. Tjänsterna för småbarnspedagogik undersöker även i vilken utsträckning tjänsterna anlitas och utifrån den informationen kan vid behov små enheter läggas ned.

<p>Småbarnspedagogik, förskoleundervisning och skolor med årskurserna 1-6 sammantaget</p> <p>Åtgärd</p>	<p>Konsekvenser för tjänsterna för småbarnspedagogik</p>
<p>Chydenius</p> <p>Nybyggnad blir klar år 2019</p>	<p><i>beakta lokaler för förskoleundervisning</i></p>
<p>Kyrkbacken</p> <p>Nerksamheten flyttas till Villa skola 2019</p>	<p><i>beakta lokaler för förskoleundervisning</i></p>
<p>Rödsö</p> <p>Verksamheten upphör 2019</p>	<p><i>ingen konsekvens för småbarnspedagogiken</i></p>
<p>Såka</p> <p>Verksamheten fortsätter, skolan blir 3-lärarskola senast 2021</p>	<p><i>ingen konsekvens för småbarnspedagogiken, Såka byagård har ett daghem som köptjänst</i></p>
<p>Villa</p> <p>Blir 2-seriers skola då eleverna från Kyrkbacken flyttar till skolan 2019</p>	<p><i>beakta lokaler för förskoleundervisning</i></p>
<p>Vittsar</p> <p>Verksamheten upphör och eleverna överförs till Chydenius skola år 2019</p>	<p><i>Även förskoleundervisningen upphör, nya lokaler i Chydenius</i></p>
<p>Öja</p> <p>Verksamheten indragningshotad, ny bedömning 2019 då Chydenius skola blir klar och vid behov på nytt 2022.</p>	<p><i>Förskoleundervisningen flyttar, om skolan flyttar, annan småbarnspedagogik kräver diskussion om helheten</i></p>
<p>Alaviirre</p> <p>Verksamheten upphör 1.8.2017/2018 och sammanslås med Lohtajan kirkonkylän koulu.</p>	<p><i>ingen konsekvens för småbarnspedagogiken, tänk på att Lohtajan kirkonkylän koulu även i fortsättningen bör ha lokaler för förskoleundervisning</i></p>

<p>Rahkonen</p> <p>Upphör 1.8.2017/2018 och sammanslås med Veikko Vionojan koulu</p>	<p><i>Kräver diskussion om tjänster för småbarnspedagogik i Rahkonen</i></p>
<p>Ykspihlaja</p> <p>Skollokaler byggs i samband med daghemsprojektet, platser för tre grupper, 54-60 barn; nuvarande hyreslokaler frångås. Ykspihlajan koulu arbetar tills vidare i tillfälliga lokaler i fastigheten vid Vingesgatan</p>	<p><i>Majoriteten av arbetsgruppen föreslår att Ykspihlajan koulu fortsätter sin verksamhet vid Vingesgatan och därför fortsätter Ykspihlaja daghem i andelslagets hyreslokaler.</i></p> <p><i>Ifall skolbyggnaden uppförs, ska projektet genomföras tillsammans med daghemmet, dagvårdsplatser för tre grupper, 54-60 platser. Nuvarande hyreslokaler frångås: Förmånligare, då kostnaden per vårdplats sjunker och säkerheten förbättras.</i></p>
<p>Peltokorpi</p> <p>Till följd av det ökande elevantalet kommer den nuvarande hyresbaracken att ersättas med en större från och med 1-8-2017 och transport till gymnastiksalarna i grannskolorna för inomhusidrott att ordnas av skolan.</p>	<p>Peltokorpi daghem får en lokal för en grupp till i samband med skolans utvidgning (6-8 platser till). Ett familjedaghem med 8 platser kan dras in från och med 1.8.2017. Kostnaden per vårdplats sjunker</p>

I en plan på kort sikt för Småbarnspedagogik planeras nedläggning av tre små enheter år 2017. Familjedaghemmen (Bamsebo, Kapuntupa, Tiitiäinen) från och med 1.8.2017. Familjedaghemmens småbarnsfostran kan anordnas i de befintliga enheterna. Språkbadsgrupperna kommer från och med 1.8.2017 att flyttas från Falandersgatan till Beckbrukets daghem. I fastigheten vid Falandersgatan planeras öppen småbarnspedagogik och/eller subjektiv rätt till småbarnspedagogik (20 veckotimmar). Man kommer att avstå från en del av lekparcsverksamheten i stadens regi och ge andra aktörer en möjlighet att arrangera verksamhet i lekparkerna (exempelvis den tredje sektorn).

I centrum verkar även det enda daghemmet i Karleby som håller öppet dygnet runt, Västra parkens daghem. Daghemmet verkar i externa hyreslokaler, tillsammans med de äldres servicehus och verksamhetscentral Tervakartano, i samma fastighet. Vid en senare tidpunkt kommer även behovet och användningen av denna lokal jämte dess framtid att bli föremål för diskussion. Enligt nu gällande lagstiftning måste likväl vård i olika skift anordnas.

Tjänster för småbarnspedagogik	Åtgärd
Koivuhaan päiväkoti	Förskoleundervisningen flyttar med skolan till gemensamma lokaler, daghemmet Lumikonkolo läggs ned i samband med flytten till Koivuhaka daghem
Halkokari	Vid renoveringen av skolan inrättas lokaler även för förskoleundervisningen, hyreslokalerna i fastigheten Merituuli frångås
Jokilaakso	Beakta lokaler för förskoleundervisningen i samband med flytten
Daghemmet Pajulintu (Kälviä)	Daghemmet Pajulintu får en tillbyggnad, två grupper (35-48 platser i anslutning till daghemmet (i bruk 1.8.2018)). Eventuellt kan till och med två familjedaghem (24 platser) dras in från och med 1.8.2018.
Familjedaghemmen i stadens centrum	De tre familjedaghemmen i stadens centrum (Kapuntupa, Tiitiäinen (Torggatan 23) och Bamsebo (Hakalaxgatan 83) dras in från och med 1.8.2017. Nya lokaler vid Torkinmäki från och med 1.1.2017.
Hur använda Vinges lokaler	Om lokalerna kommer att användas för småbarnspedagogik, kan man lägga ned några mindre enheter i stadskärnan eller från och med 2020 anpassa Vinges lokaler för Ykspihlaja daghem, eftersom hyresavtalet löper ut år 2019.

7 Uppskattning av åtgärdernas ekonomiska effekter

I skolnätverksplanen (2015) har man bedömt de ekonomiska effekterna av ändringarna i servicenätverket. Dessutom har de utvärderats i förutredningarna av grundskoleprojekten. I tabellen nedan visas beräkningar av de ekonomiska effekterna av olika åtgärder i form av månadsrater.

7.1 Åtgärdernas effekter på personalutgifterna

Sammanslagning av den finskspråkiga gymnasieutbildningen		
Utvecklingsåtgärd	Effekter på personalutgifterna	Tidsplan
Karleby finska gymnasium koncentreras till ett verksamhetsställe	Kursramen - 10 avh / 30 000 €/v Övriga personalbesparingar 20 000 €/år	Sammanslagning 1.8.2018 i Länsipuistos/KYL:s lokaler.

För gymnasieutbildningen behövs ytterligare preciserande beräkningar. Uppskattningarna är preliminära och riktgivande. Det finskspråkiga gymnasiets struktur förändrades 1.8.2016, då Lucina Hagmans gymnasium indrogs och ett nytt finskspråkigt gymnasium inrättades med två verksamhetsställen, Länsipuisto och Kiviniitty.

Ombildningen av gymnasienätverket förutsades inbringa en sammanlagd besparing av driftkostnader på 290 00 euro. Nedskärningarna förverkligas alltså under åren 2017 och 2018 gradvis och kommer att bli större än man förutsett. De ovan framförda effekterna på nedskärningarna av personalutgifterna blir ett tillägg till de tidigare nedskärningarna.

En förbättring av den finskspråkiga grundläggande utbildningen genom skapande av enhetsskolor		
Utvecklingsåtgärd	Effekter på personalutgifterna	Tidsplan
Efter koncentrationen av det finska gymnaset i Karleby dirigeras eleverna (åk 7-9) i Länsipuiston koulu till skolorna i Hakalahti och Kiviniitty. Vid behov även till skolorna i	Ett tilltagande antal grupper härör från ett växande elevantal.	Fas 1 inleds 1.8.2018 En exaktare planering inleds på våren 2017.

Isokylä och Torkinmäki		
Lokalbehoven i Hakalahden koulu och Jokilaakson koulu slås ihop. Nybyggnaden omfattar skollokaler för förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen åk 1-9.	Med sammanslagningen kan man kompensera ett tilltagande antal grupper som härrör från ett växande elevantal. I en större enhet är stödtjänsterna mer ekonomiska.	Uppskattning år 2022 En förutredning om projektet görs år 2017
I samband med renoveringen av Halkokari skola inrättas skollokaler för förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen åk 1-9	Kostnaderna hålls på samma nivå. I en större enhet är stödtjänsterna mer ekonomiska.	Denna fas vidtar 2024 då föregående stora projekt blir klart. Projektet måste emellertid ytterligare utvärderas separat. En förutredning om projektet görs år 2017

Ovan beskrivna omställningar är så stora (konsekvenser för ca 2 500 elever inom den grundläggande utbildningen) att de fordrar en mer detaljerad lokal- och personalplan för att möjliggöra en kostnadsberäkning. I alla fall är kostnaderna i större enheter åtminstone i fråga om stödtjänsterna lägre än kostnaderna i detta nu. I grundskolor med ett elevantal mellan 400 och 500 når man för lokal- och stödtjänsternas del en optimal kostnadsnivå.

Förskoleundervisning och skolor med årskurserna 1-6	Effekter på personalutgifterna
Chydenius – Rödsö - Vittsar Skolorna sammanslås 2019	Timresurs: - 54 åvh /136 000 € Övriga personalbesparingar 41 500 €
Såka Blir 3-lärarskola senast 2021	Timresurs: - 24 åvh /55 800 €

Villa – Kyrkbacken Skolorna sammanslås 2019	Timresurs: - 24 åvh /55 800 € Övriga personalbesparingar 48 500 €
Öja Tilläggstid till 2022 för konsekvensbedömning	Timresurs: - 52 åvh /114 400 € Övriga personalbesparingar 14 200 €
Alaviirre- Lohtajan kirkkonkylä Skolorna sammanslås 1.8.2017	Timresurs: - 54 åvh /136 000 € Elevantalet minskar i Alaviirre och timresursen effektiveras etappvis Övriga personalbesparingar 16 600 €
Veikko Vionoja- Rah- konen Skolorna sammanslås 1.8.2017	Timresurs: - 31 åvh /74 200 € Övriga personalbesparingar 42 600 €
Ansvarsområde för småbarnspedagogik utan förskoleunder- visning	Personalbesparingar sammanlagt per år 237 600 €

(åvh-förkortning av årsveckotimmar)

7.2 Åtgärdernas effekter på utgifterna för fastighets-, transport-, måltids- och stöd- tjänster

7.2.1 Fastighetskostnader

Den målinriktade planen för verksamhetsställen i Karleby stad blev klar 22.5.2014. Stadsstyrelsen behandlade 31.8.2015 § 424 en uppdaterad portföljindelning av fastigheterna samt en lägesöversikt jämte uppföljningsåtgärder. I denna redogörelse konstateras bland annat att bildningsväsendet förfogar över 57 procent av hela stadens fastigheter. Staden måste förhålla sig kritiskt till dessa lokalers användbarhet, volymeffektivitet samt hälsoaspekter och säkerhet.

I portföljindelningen har en del av skolfastigheterna hänförs till portfölj 5, dvs. byggnader som ytterligare ska utredas som en del av skolnätverksutredningens resultat. FCG Konsultering AB:s utredning Plan för skolnätverket inom

den grundläggande utbildningen 7.9.2015 visas i punkt 6.5. Slutsats om alternativen, att en analys av de granskade alternativen och deras konsekvenser talar för alternativ 4 som det optimala förslaget till koncentrerings av skolnätverket med tanke på den totala ekonomin. Denna slutsats är i huvudsak densamma som lokalförslagens uppfattning om ett kostnadseffektivt skolnätverk.

Som det optimala förslaget till koncentrerings av skolnätverket har bland annat konstaterats att ingen renovering ska göras av Kyrkbacken. Antingen flyttas verksamheten till Vingens lokaler eller dirigeras eleverna till Villa skola eller Chydenius skola. I Rödsö, Vittsar, Öja, Alaviirre och Rahkonen upphör verksamheten. Ykspihlajan koulu blir inte föremål för någon investering.

Villa skola (3261 loa-m²) renoverades och utvidgades 2011 – 2012, vilket motsvarade en ca 5,1 M€ investering (1570 €/loa-m²). För Kyrkbackens skola har genomförandealternativen jämförts i Förutredningen för Kyrkbacken 2016 (Nämnden för utbildning och fostran 27.10.2016). Det helhetsekonomiskt fördelaktigaste alternativet visade sig vara att Kyrkbackens verksamhet flyttar till den tillbyggnad på ca 600 ha- m² med vilken Villa skola kommer att utvidgas till ett kostnadsförslag om ca 1,7 M€. Det här alternativet visar konkret volym-/rumseffektiviteten för en 2-seriers skola. I utvidgningen behöver man till exempel inte beakta lokaler för idrott, kök och matsal eller tekniskt arbete. För nybyggnadsprojekt som genomförts under tiden 2014 – 2016 varierar kvadratmeterpriset mellan 1900 och 2100 €/loa-m² beroende på projektets omfattning. Utifrån de genomförda projekten kan man konstatera att ju större projektet är desto förmånligare är kvadratmeterpriset.

Att bygga Chydenius skola som nybyggnad för en 2-seriers skola gör kostnaderna för projektets livscykel lägre än kostnaderna för en mindre 1-series enhet. Saneringsskulden för gamla, t.o.m. drygt 100-åriga små enheter är stor och inom en nära framtid är ett saneringsbehov förestående. Att anpassa byggnaderna efter nu gällande krav på lärmiljöer är en svår uppgift. Kostnaderna för underhåll och skötsel av fastigheten är höga för små enheter i relation till antalet användare.

Allmänt taget kan man konstatera att enbart en jämförelse av investeringskostnader inte garanterar en kostnadseffektiv lösning. God planering möjliggör förutom rumseffektivitet och funktionsduglighet även kostnadseffektivitet i fastighetsskötsel. Planeringskostnaderna motsvarar 0,1 enheter av bygginvesteringen som betecknas som 1 enhet. Under livscykeln motsvarar fastighetens kostnader för underhåll, teknik och reparationer en ca 5 enheters andel. Verksamheten i fastigheten är värd ca 400 - 500 enheter. De faktiska besparingarna uppkommer endast genom planering av mer omfattande enheter med lång framtida användbarhet. Kostnadseffektivitet för undervisningslokaler kan nås, då man utvecklar en möjligast effektiv allaktivitetslokal, eftersom man då undviker makrokostnader för lokaler som används sparsamt eller är onödiga.

Skolnätverksutredningens kostnadseffekter måste även beräknas utifrån investeringar i små skolors konditionsklass och investeringar som nyligen gjorts. En stor saneringsskuld och en hög konditionsklass anger ett krav på nära förestående reparationer, men saneringsskulden beaktar inte problem i fråga

om funktionsduglighet eller de sammanlagda kostnaderna för fastighetens skötsel. Beträffande fastigheten i Öja måste investeringarna under tiden 2004 – 2013 för utvidgning och renovering på sammanlagt ca 1 M€ beaktas. Skolan är i gott skick och ansluten till byagårdens uppvärmningssystem. Då man tar hänsyn till skolfastighetens livscykel, är nedläggning av verksamheten i nuläget inte en lönsam lösning, trots att elevantalet är lågt.

För de tomma skolornas del ska man i främsta rummet ta reda på försäljningsmöjligheterna för fastigheterna. Rivning av gamla skolfastigheter är inte ett primärt mål.

I bilaga 3 visas rums-/volymkostnader per objekt för skolor och daghem.

7.2.2 Transportkostnader

Skoltransporterna påverkas väsentligt av hur läsordningarna planeras och vid hur många olika klockslag skolarbetet påbörjas och avslutas.

I Karleby har sammanställningen av en utvecklingsplan för kollektivtrafiken i Karleby nyligen påbörjats. I projektet medverkar stadens olika sektorer. Omställningarna i servicenätverket beaktas i denna utredning.

Bilaga 4 visar kostnadseffekterna av skoltransporterna i de olika alternativen.

7.2.3 Kostnader för rengörings- och måltidstjänster

Städtjänsternas största utgiftspost är arbetskraftskostnaderna (ca 90%). Städningen planeras och behovet av arbetskraft på olika objekt bestäms med hjälp av ett dimensioneringsprogram. Arbetstiden och behovet av arbetskraftsresurs påverkas av betydande variabler såsom verksamhetsslaget i fastigheterna, lokaltyperna, lokalernas storlek, lokalernas möbleringsgrad, ytornas skick och smutsighet.

Då arbetet planeras bestäms likaså den tilläggstid vars längd påverkas av de servicerum för städningen som är i bruk, hur labyrintiska lokalerna är samt möjligheten att använda städmaskiner. Tilläggstiden varierar vid underhållsstädning mellan 8 och 15 procent.

Om arbetstagaren under arbetsdagen förflyttar sig från en arbetsplats till en annan, får personen reseersättning för förflyttningen och den tid som åtgår till den (tiden för klädbyte jämte tiden för resan) är arbetstid.

I välplanerade fastigheter i gott skick är ytorna lätta att rengöra, arbetet smidigt och medför så liten belastning som möjligt. Enheter med stora ytor har ofta fler än en medarbetare, vilket underlättar planeringen av arbetet exempelvis vid sjukfrånvaro.

Av ovan nämnda omständigheter framgår att fastigheter med ytor som till kvadratmetertalet är större även ur städningssperspektiv är kostnadseffektiva.

Kvadratmeterpriset för städning i fastigheter kan i små enheter vara dubbelt så höga i jämförelse med objekt som är större till kvadratmetertalet (till exempel är m²-priset i allaktivitetshuset i Isokylä för skolans del 1,6 €/m² och motsvarar m²-effekten 268m²/h, medan Chydenius, Rödsö, Vittsar 2,4€/m²/mån och m²-effekten i snitt 188m²/h.)

Kostnadsstrukturen för måltidsservicen är: Personalkostnader 56 %, tjänster ca 8 %, material och tillbehör 35 %, kontorshyra och övriga kostnader 1 %.

Måltidsservicens områdesköksnätverk blir heltäckande efter att områdesköken i Isokylä, Lucina Hagman och Torkinmäki blivit klara. Som områdeskök fungerar även exempelvis: områdesköken i Lohtaja, Halkokari, Koivuhaka, Kiviniitty, Länsipuisto och Donnerska skolan, samt inom social- och hälsovården Tervakartano, Leporanta, Lepola och Hopijakumpu områdeskök.

Områdesköken (tillredningskök) producerar stora mängder (ca 1000- 2000 portioner per dag) för sin egen enhet och närområdets servicekök. På så sätt är verksamheten effektivare än tillredning i flera mindre enheter.

Servicekök (serveringskök) tillreder morgonmålet för dagvårdens kunder samt serverar maten och diskar kärlen efter måltiderna. I en del servicekök kokas exempelvis potatisen och andra grönsaker eller uppvärms biffar och tillreds mellanmål. I skolor som även har förskoleundervisning sörjer köksföreståndaren för servering av morgonmål, lunch och mellanmål.

Små servicekök (40- 70 lunchportioner) behöver nästan lika mycket arbetstid som större servicekök (100-150 lunchportioner). Köksarbetet består inte enbart av antalet serverade måltider eller mängden diskade kärl, utan i varje kök, såväl i områdeskök som servicekök, tillreder man beställningar som kommer antingen direkt från leverantörerna eller för servicekökens del även från områdesköken.

Egenkontrollen förutsätter att livsmedelsleveransernas temperaturer följs och antecknas. Likaså följs och antecknas temperaturen på den mat som serveras så att kunderna kan garanteras måltider av säker livsmedelskvalitet.

I daghem och skolor (Lohtajan kirkonkylän koulu och Rytimäen koulu), där måltiderna fortfarande intas i klassrummen, tar uppläggnings- och tömningen på serveringsvagnarna och tömningen av dem sin tid. En serveringsdisk i matsalen sparar både tid och disk. Att starta, tömma och rengöra diskmaskinen tar samma tid i anspråk oberoende av om det är 50 eller 150 kunders kärl som diskas.

Städningen av köket går lättare att göra i ett lite större kök där det inte är så trångt.

Bilaga 5 visar kostnadseffekterna av rengörings- och måltidsservicen i de olika alternativen.

7.4 Besparingar av grundrenoveringsutgifter för indragna skolor och enheter för småbarnspedagogik

I Planen för skolnätverket inom den grundläggande utbildningen (2015) konstateras att skolorna i Karleby i genomsnitt är i gott skick även om ett flertal skolor redan är i behov av renovering eller förbättringar.

Om man vill minska saneringskulden för skolbyggnaderna, innebär det att 22 skolprojekt ska påbörjas under den förestående 10 årsperioden. Dvs. att två nya projekt ska inledas (grundförbättring-/renovering, utvidgning och nybyggnad).

När man undersöker nätverksöversynen av skolor och enheter för barnpedagogik, ska man även beakta hur många investeringsobjekt man kan utelämnas, då nätverket koncentreras. På samma gång ska även värdet beaktas av tomtmark som kommer att säljas och planläggas på nytt eller planeringsavtals värde, om och när staden som byggtomter vill sälja områden som friställs.

Bilaga 6 visar planer på fortsatta åtgärder för fastigheter som eventuellt ska säljas.

Förskoleundervisning och skolor med årskurserna 1- 6	Besparing på grund av minskat behov av renovering	Intäkter av försäljning av fastighet eller markgrund
Kyrkbacken	4,9 M€	260 000 – 385 000 €
Rödsö	1,2 M€	40 000 – 60 000 €
Vittsar	2,2 M€	40 000 – 50 000 €
Öja	(1,3 M€, nypris)	100 000 – 150 000 €
Alaviirre	1,1 M€ (nypris)	10 000 – 20 000 €
Rahkonen	2,7 M€ (nypris)	20 000 – 40 000 €
Chydenius		480 000 – 730 000 €
Ykspihlaja		1 ha icke planlagd tomt, ej för bostäder, svårt att värdera
Småbarnspedagogik: Kapuntupa och Tiitiäinen (Torggatan 32)		Inte värderad i nuläget

7.5 Sammanlagd bedömning ur service- och ekonomiperspektiv

Under de senaste åren har Karleby stads ekonomi fortsatt att försvagas. Skatteintäkterna och statsandelarna har utvecklats enligt prognoserna, men räcker inte till för att finansiera den nuvarande kostnads- och servicenivån. Inga betydande strukturförändringsavgöranden som skulle medföra permanenta omställningar i exempelvis servicenätverket har genomförts för hela stadens del.

Genom de anpassningsåtgärder som vidtagits har nämnden för utbildning och fostran kunnat stävja verksamhetsutgifternas ökning, trots att elevantalet och antalet avtal om vård av barn inom småbarnspedagogiken har visat en tilltagande trend under de senaste åren.

Anslaget för den grundläggande utbildningen uppgår i budgeten för år 2017 till 43 446 496 491 €

Anslaget har minskat med 0,43 procent jämfört med budgeten för år 2016. Personalkostnaderna har minskat med 2,2 procent. Nämnden för utbildning och fostran har gjort framställningar och fattat beslut om strukturomvandling på kort och på längre sikt. En del av dessa har genomförts och en del kräver ytterligare beslut. Av anslaget för den grundläggande utbildningen består sammanlagt 60,2 procent av personalkostnader i budgeten för år 2017. Fastighetskostnadernas andel av budgeten är 22,3 procent.

I FCG Konsultering AB:s utredning Plan för skolnätverket inom den grundläggande utbildningen visas utfallet av verksamhetskostnaderna i Karleby samt nationella beräkningar år 2014.

<http://kokkola.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20154767-4>

De planerade omställningarna i servicenätverken för tjänster inom småbarnspedagogik och undervisning ska granskas ur det perspektiv som beskriver utvecklingen av tjänsterna, behovet av dem samt de ekonomiska aspekterna. Det är också klart att stora gallringar av servicenätverken inom bildningsväsendet jämte motsvarande koncentring av social- och hälsovårdens tjänster som sker på samma gång medför konsekvenser även i utvecklingen av stadsstrukturen. Bosättningen koncentreras till stadens centrala områden och byarna långt ifrån centrum tystnar på lång sikt.

I samband med koncentringen av servicenätverket ska resurser och möjligheter reserveras för förbättring av tjänsternas kvalitet. Å andra sidan ska man notera de utvecklingsmöjligheter som erbjuds i större enheter än de nuvarande. Med tanke på stadens attraktivitet är det väsentligt att fördelar och nackdelar i de beslut som fattas hålls i en sådan balans att attraktiva bildningstjänster även i fortsättningen finns att tillgå inom stadens område.

Arbetsgruppens uppdrag var att granska de mest centrala utgiftsposterna. Ekonomiska konsekvenser medförs även av att större enheter funktionellt sett är smidiga både då det gäller att bilda grupper och i fråga om personalutbildningen. Ett mer koncentrerat skolnätverk gör det lättare att utrusta skolorna

och minskar även förvaltningskostnaderna i fortsättningen. Å andra sidan tillhandahåller ledningssystemet i något större grundskoleenheter än de nuvarande klara och tydliga resurserna för ledning av skolan genom systemet med rektorstjänster.

Ändringar i personalkostnaderna för undervisningstjänster föranleds av den timresurs som står till förfogande för läsåret. Timantalet bestäms per skola och läsår och det påverkas av antalet grupper, delade klasser och elevers behov av särskilt stöd.

Hyran som betalas till lokalförsörjningen omfattar kostnaderna för lokalernas användning (underhåll, städning, vatten och energi) samt kapitalhyra. I beräkningen har i de olika alternativen beaktats att bildningsväsendet inte i fortsättningen betalar interna hyror till lokalförsörjningen. I beräkningar på längre sikt (10 och 20 års tid) har inte renoveringskostnader beaktats för enheter som ska indras och inte heller hur dessa kostnader påverkar hyresnivån, om enheternas verksamhet skulle fortsätta som hittills. De nya investeringskostnadernas effekter på hyresnivån har beräknats på årsnivå.

Stadsfullmäktige beslutade 12.12.2016 att planeringen och uppförandet av nybyggnaden till Chydenius skola ska påbörjas. Uppförandet av byggnaden genomförs med en s.k. finansiering utanför balansräkningen (off-balance financing). Finansieringsmodellen fastslås senare. Närmare redogörelser för fastighetsutgifter lämnas för Chydenius skola, när projektet har avancerat från planerings- till beslutsfas.

Transport- och måltidsservicekostnaderna har beräknats enligt uppgifterna i nuläget. I beräkningen har ändringar i transportkostnaderna beaktats i olika alternativ, samt besparingar för måltidstjänsternas del. För varje enhet tillkommer dessutom mindre besparingsposter (exempelvis kostnader för informationshantering, upphandlingar, andra centraliserade funktioner).

Nedan visas en uppskattning i nuläget av de ekonomiska effekterna av servicenätverkens omställningar per kostnadsgrupp. Granskningen har gjorts på årsnivå och likaså de kumulativa effekterna på 10 eller 20 års sikt.

Bilaga 7 visar kostnadseffekterna av skoltransporterna i de olika alternativen per objekt.

BILAGOR

(Separata dokument)

BILAGA 1: ELEVPROGNOS FÖR DEN GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN 2016

BILAGA 2: ELEVUTVECKLINGEN UNDER ÅREN 2000-2016

BILAGA 3: LOKALKOSTNADER FÖR DAGHEM OCH SKOLOR

BILAGA 4: SKOLTRANSPORTER, KOSTNADSEFFEKTER

BILAGA 5: REDOGÖRELSER FÖR RENGÖRINGS- OCH MÅLTIDSSERVICE

BILAGA 6: FORTSATT ANVÄNDNING AV FASTIGHETER / UPPSKATTNING

BILAGA 7: SAMMANFATTNING AV KOSTNADSEFFEKTER